

Plan
Policy
Handlingsplan
Riktlinje

Uppdaterad 2018-11-21

Handlingsplan för genomförandet av miljööverenskommelser

Innehåll

Inledning och syfte	3
Fokusområden.....	3
Miljööverenskommelser - åtgärder	3
Uppföljning	6
Kontaktuppgifter	7

Fastställt av: Ledningsgruppen

Fastställt datum: 2018-11-20

Dokumentet gäller till och med: Tillsvidare

Dokumentet gäller för: Förvaltning, verksamhet eller alla nämnder och förvaltningar

Dokumentansvarig: Miljö- och byggförvaltningen, Klimatstrateg Jonas Höglund

Diarienummer: KS 2018/280

Vision och budget med strategisk plan Vision: *"Forshaga barnkommun. I våra barn finns framtiden och vi bygger ett samhälle för nuvarande och kommande generationer. Genom hållbara, långsiktiga och ansvarstagande lösningar får vi en attraktiv och trygg kommun även i framtiden."*

Kommunfullmäktiges budget med strategisk plan är kommunens viktigaste övergripande styrdokument. I budgeten återfinns också vår vision, det önskvärda framtida tillståndet för kommunen och kvalitets- och styrmodellen som övergripande beskriver hur den kommunala verksamheten ska styras, följas upp och utvärderas. Strategisk plan innehåller kommunens övergripande mål, värdegrund och tre hållbarhetsstrategier.

Plan anger inriktning och konkreta mål i en fråga av större vikt. Den är vägledande för beslut och styrning. Planen tar inte ställning till utförande eller metod. Har en begränsad giltighetstid och ska följas upp. Exempel på plan kan vara Bostadsförsörjningsplan. Beslutas av kommunfullmäktige, kommunstyrelsen eller nämnd.

Policy är ett kortfattat dokument på en övergripande nivå om specifika, strategiskt viktiga områden. Den är vägledande för beslut och styrning. Policy tar inte ställning till utförande eller metod. En policy är vanligtvis långvarig, och gäller tills vidare. En policy bör konkretiseras i andra styrdokument, oftast i riktlinjer. Exempel på policy kan vara Upphandlingspolicy och Kommunikationspolicy. Beslutas av kommunfullmäktige, kommunstyrelsen eller nämnd.

Handlingsplan är en sammanställning av aktiviteter som tillsammans ska leda till att uppnå mål. Den visar konkret vad som ska göras inom ett visst område, vem/vilka som ansvarar för uppgiften, ekonomiska konsekvenser samt när det ska vara klart alternativt när det ska följas upp. Omsätter ofta inriktningen i planen till konkreta åtgärder. Exempel på handlingsplan kan vara Handlingsplan för nybyggnation av flerfamiljshus på Åsmyren. Beslutas av kommunchef, förvaltningschef eller ledningsgruppen.

Riktlinjer är den mest konkreta formen av styrdokument. Ett dokument som innehåller en anvisning eller rekommendation för hur exempelvis en policy ska uppnås. Riktlinjer avser främst frågor rörande ren verkställighet. Riktlinjer kan betraktas som en slags handbok som ska ange ramarna för vårt handlingsutrymme i en viss fråga. Gäller tillsvidare vilket innebär att gamla riktlinjer måste upphävas när de blir inaktuella. Exempel på riktlinjer kan vara Riktlinjer för användande av sociala medier. Beslutas av kommunchef, förvaltningschef eller ledningsgruppen.

Inledning och syfte

Värmland står inför flera miljö- och klimatutmaningar. Miljööverenskommelser i Värmland ska driva arbetet framåt i dessa frågor och synliggöra kommunernas och Landstinget i Värmlands insatser. Miljööverenskommelserna gäller under perioden år 2018-2020.

Miljööverenskommelsen är ett frivilligt ställningstagande där kommunen eller landstinget beskriver vilka åtgärder den ska genomföra för att uppnå miljömålen och anpassa sig till ett förändrat klimat.

Länsstyrelsen har i samverkan med kommunerna, Landstinget i Värmland och andra aktörer i länet tagit fram:

- åtgärdsprogram för miljömålen
- en regional klimat- och energistrategi
- en handlingsplan för klimatanpassning.

Åtgärderna i miljööverenskommelserna bidrar till att dessa kan genomföras.

Forshaga kommun åtar sig att till 2020 genomföra de åtgärder som presenteras på nedanstående sidor samt att varje år bidra med underlag till Länsstyrelsen Värmlands uppföljning av åtgärderna.

Länsstyrelsen Värmland ska;

- samordna och leda initiativet miljööverenskommelser.
- bistå kommunen i arbetet med att genomföra åtgärderna genom kompetensutveckling, samordning och erfarenhetsutbyten.
- genomföra en årlig uppföljning av åtgärderna.
- marknadsföra och lyfta fram kommunens miljöarbete som goda exempel i olika sammanhang.

Miljööverenskommelserna ger hela länet möjlighet att bidra till ett hållbart Värmland.

Fokusområden

I Sverige har regeringen fastställt 16 nationella miljö kvalitetsmål som beskriver det tillstånd i den svenska miljön som miljöarbetet ska leda till. Miljömålen ger struktur för arbetet och är en utgångspunkt i genomförandet av de globala målen i Agenda 2030 som beslutades av FN under år 2015.

Agenda 2030 för en hållbar utveckling innehåller 17 stycken globala mål för de tre dimensionerna av hållbar utveckling: den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga.

För arbetet med miljööverenskommelserna och miljömålen så har Länsstyrelsen, kommunerna och andra aktörer i länet, identifierat fem områden som vi vill fokusera på.

- Hälsa och livsstil
- Minskad klimatpåverkan
- Hållbart brukande av skog- och odlingslandskap
- Hållbar vattenförvaltning
- Hållbar samhällsplanering

Miljööverenskommelser - åtgärder

Implementera en handlingsplan till kommunens miljö- och klimatstrategi.

Implementera en handlingsplan till kommunens miljö- och klimatstrategi. Samtliga förvaltningar och bolag ska anpassa verksamheten enligt handlingsplanen och arbeta in dessa frågor i den ordinarie verksamheten.

En nulägesanalys/miljöutredning görs för respektive verksamhet.

Tidplan: 2018-12-31

Ansvarig: Förvaltningschefer

Ta fram hållbarhetsmål och handlingsplaner för att nå målen.

Tidplan: 2019-06-18

Ansvarig: Förvaltningschefer

Intern miljörevision

Ta fram revisionsplan och revisionsprogram samt genomföra revisioner en gång varje år.

Tidplan: 2018-12-31

Ansvarig: Klimatstrateg

Ta fram underlag för en hållbarhetsredovisning, respektive förvaltningen redovisar utefter den i årsredovisningen

Tidsplan: 2018-12-31

Ansvar: Miljö- och byggchef

Implementering av klimatkompensation av kommunens tjänsteresor hos samtliga förvaltningar och bolag.

Ta fram rutin för insamling av körsträckor och transportsätt för respektive förvaltning. Uppföljning och utvärdering sker av miljö- och byggförvaltningen som klimatredovisar, vilket ska ingå i den ordinarie årsredovisningen. Dessutom ska en rutin tas fram hur man ansöker om klimatkompensationspengarna för klimatförbättrade åtgärder.

Tidsplan: 2018-12-31

Ansvar: Klimatstrateg

Arbete för en fossilfri fordonsflotta.

Alla nyinköpta eller leasade personbilar ska vara el eller hybrid eller annat alternativ som är minst lika miljövänligt, så långt som det är möjligt. Inköpen ska göras strategiskt, där miljö- och byggförvaltningen tillsammans med fordonsansvarig tar fram en tidsatt utbytesplan.

Tidplan: 2018-12-31

Ansvar: Klimatstrateg

Utbytesplanen ska gå hand i hand med utbyggnaden av laddinfrastrukturen, där de första 20 laddstationerna är planerade att sättas upp.

Tidsplan: 2018-12-31

Ansvar: Klimatstrateg och fordonsansvarig

Forshaga kommun ska börja arbeta systematiskt med att integrera hållbarhet i finansförvaltningen.

Forshaga kommun ska börja arbeta systematiskt med att integrera hållbarhet i finansförvaltningen. Det ska bland annat göras genom att klimat- och miljösäkra fondförvaltningen. De ekonomiska investeringar som Forshaga kommun gör ska bli mer hållbara och ta hänsyn till inverkan på miljö, samhälle och användandet av naturresurser. De fondförvaltare som kommunen anlitar ska följa internationella överenskommelser om mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, miljö, mutor och

korruption. Placeringar i fossila bränslen, massförstörelsevapen, tobak, pornografi, alkoholproduktion ska undvikas. För att Forshaga kommun ska kunna efterleva placeringspolicyn avseende divestering från fonder som omfattar olja- och kolföretag behöver finansmarknaden ställa om och erbjuda ett utbud av fossilfria investeringsalternativ. Under en övergångsperiod accepteras därför investeringar där fossil energi får utgöra en mindre del av innehavet. Ansvariga för en dialog med sina förvaltare och följer regelbundet upp hur det går, därför ska förvaltare väljas som erbjuder mätbara strategier.

Se över nuvarande lån och pensionsavsättningar. Sammanfatta nuläget i en skriftlig sammanställning.

Tidsplan: 2019-03-31

Ansvar: Ekonomichef

Ta fram en övergångsplan för fler gröna lån.

Tidsplan: 2019-06-30

Ansvar: Ekonomichef

Ta fram en plan för hur medarbetarnas pensionsavsättningar ska investeras i hållbara företag.

Tidsplan: 2019-12-31

Ansvar: Ekonomichef

Införa någon form av miljöcertifiering när vi bygger nytt eller när befintliga byggnader renoveras.

Forshaga kommun ska införa någon form av miljöcertifiering när vi bygger nytt eller när befintliga byggnader renoveras. Vid all nyproduktion av kommunala fastigheter ska installation av solenergi övervägas. En utredning ska även göras för befintliga byggnader när det gäller möjligheter till solenergi.

Ta fram byggriktlinjer för hållbart byggande

Tidsplan: 2019-06-30

Ansvar: Miljö- och byggchef

Ta fram en strategi för solenergi för kommunens befintliga fastigheter

Tidsplan: 2019-12-31

Ansvar: Klimat- och energirådgivare

Ta fram en grön infrastrukturplan för Forshaga kommun

Utgå från länsstyrelsens regionala handlingsplan för grön infrastruktur. Ta fram en plan för hur Forshaga kommun ska arbeta för att integrera grön infrastruktur i all samhällsplanering och alla planbeslut. Analysera och föreslå vilka områden som bör erhålla ett officiellt skydd i form av kommunalt naturreservat eller liknande. Beakta ekosystemtjänster och ekologisk kompensation vid alla planbeslut.

Tidsplan: 2019-12-31

Ansvar: Miljö- och byggchef

Utforma riktlinjer för miljö- och sociala krav vid all upphandling.

Utforma riktlinjer för miljö- och sociala krav vid all upphandling. Forshaga kommun ska jobba med en miljömässig ansvarsfull offentlig upphandling men också med offentlig upphandling som bidrar till ett socialt hållbart samhälle. Dessutom är det viktigt med att skapa en uppföljningsmodell som

grund för ständig förbättring. Detta ska göras genom att ta fram och införa riktlinjer vid all upphandling som ställer miljö- och sociala krav på alla varor och tjänster.

Tidsplan: 2019-06-30

Ansvar: Miljö- och byggchef

Kommunen ska tillsammans med länsstyrelsen ta fram nya vattenföreskrifter för samtliga vattentäkter i kommunen samt reservvattentäkten Klarälven.

Tidsplan: 2019-12-31

Ansvar: Miljö- och byggchef

Ta fram en VA-plan för hela kommunen.

Tidsplan: 2019-12-31

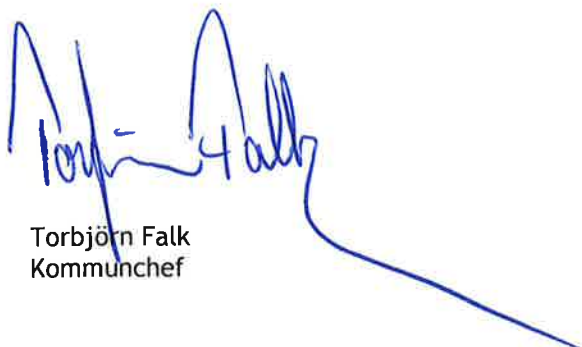
Ansvar: Teknisk chef

Uppföljning

Uppföljning av miljööverenskommelserna kommer att göras kontinuerligt vilket länsstyrelsen ansvarar för. Kommunen ansvarar för underlaget till uppföljningen. Åtgärderna kommer att följas upp med mätetal som ej påbörjat, påbörjat med mer än 50 % kvar, påbörjat med mindre än 50 % kvar och genomfört.

Internt kommer miljööverenskommelserna att följas upp vid de interna revisionerna i samband med införandet av hållbarhetsstrategin för miljö- och klimat.

Forshaga 2018-11-20

Torbjörn Falk
Kommunchef

Urban Ledin
Miljö - och byggchef

Kontaktuppgifter

Handlingsplan för genomförande av miljööverenskommelser

Miljö- och byggförvaltningen

Telefon: 054 - 17 20 00

E-post: kommun@forshaga.se

Besöksadress: Kommunhuset Storgatan 52, 667 30 Forshaga

Postadress: Forshaga kommun, Box 93, 667 22 Forshaga

Hemsida: www.forshaga.se

